

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 17Cpr/2/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212202576
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2014:1212202576.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: A. W. Š. D., P., nar. XX.XX.XXXX, I. XX, D., zastúpený Mgr. Jánom Mravcom, Hviezdoslavova 3, Čadca proti odporcovi: Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky, Priemyselná 2, Bratislava o vydanie bezdôvodného obohatenia a náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 3 100,84 € spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 25.02.2010 až do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V časti o náhradu nemajetkovej ujmy súd návrh zamieta.

Účastníkom konania súd náhradu trov nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajší súd dňa 9. 2. 2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie bezdôvodného obohatenia 3 100,84 euro spolu s príslušenstvom a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 euro spolu s trovami konania. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že dňa 7. 8. 1995 uzavrel s odporcom pracovnú zmluvu s dohodnutým druhom - kontrolór, analytik. Dňa 6. 9. 1995 podpísal navrhovateľ čestné vyhlásenie, že nie členom riadiacich alebo kontrolných orgánov právnických osôb, prevádzkujúcich podnikateľskú činnosť, že si je vedomý toho, že podnikateľskú činnosť môže vykonávať len s predchádzajúcim písomným súhlasom zamestnávateľa.

Listom zo dňa 8. 11. 2000 odporca s navrhovateľom skončil pracovný pomer okamžite, z dôvodu porušenia pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom, ktorého sa mal navrhovateľ dopustiť tým, že vykonával a vykonáva podnikateľskú činnosť, napriek tomu, že nepožiadaval o písomný súhlas svojho zamestnávateľa, na základe čoho mu bol vyplácaný tarifný plat zvýšený o 25 % a takto prevzal v období od 17. 12. 1997 do 31. 10. 2000 zvýšenú sumu platu 3 100,84 euro. Odporca vyzval navrhovateľa na vrátenie uvedenej sumy. Dňa 10. 1. 2001 podal navrhovateľ na Okresný súd Bratislava II návrh (16C 4/2001), ktorým sa domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, určenia

2

17Cpr/2/2012

že pracovný pomer navrhovateľa u odporcu ďalej trvá, domáhal sa tiež mzdových nárokov. V tomto konaní podal odporca vzájomný návrh, ktorým žiadal, aby súd zaviazal navrhovateľa vyplatiť mu neoprávnene prevzatú mzdu vo výške 3 100,84 euro. Po vzájomnej dohode vzal napokon navrhovateľ svoj návrh na určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru v celom rozsahu späť a s odporcom uzavrel zmier, ktorým sa zaviazal zaplatiť mu z titulu bezdôvodného obohatenia sumu

3 100,84 €. Uvedenú sumu odporcovi aj vyplatil. Následne však zistil, že sumu vyplatil odporcovi neopodstatnene. Dňa 14. 11. 2006 podal na Okresný súd Bratislava II návrh na zrušenie zmluvy, ktorému návrhu bolo vyhovievané rozsudkom zo dňa 22. 9. 2008, v konaní vedenom pod spisovou značkou 7C 11/2007. Nadobudnutím právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo uznesenie o schválení zmluvy zrušené, vznikla povinnosť odporcu navrhovateľovi vyplatiť sumu 3 100,84 euro podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Okrem uvedeného sa navrhovateľ voči odporcovi domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu, že okamžitým skončením pracovného pomeru došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv tým, že odporca v jednostrannom právnom úkone v rozpore so skutočnosťou uviedol:

- že navrhovateľ porušil pracovnú disciplínu zvlášť hrubým spôsobom tým, že vykonával a vykonáva podnikateľskú činnosť napriek tomu, že ustanovenia § 10 ods. 2 zákona číslo 39/1993 Z.z. o najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky mu ako zamestnancovi tohto úradu vo funkcii kontrolou takúto činnosť vykonávať zakazuje,

- že zároveň porušil ustanovenie § 73 ods. 4 Zákonníka práce, ktoré uvádza, že podnikateľskú činnosť môže zamestnanec vykonávať len s predchádzajúcim písomným súhlasom zamestnávateľa,

- že porušil bod 3 článku 6 pracovného poriadku NKÚ SR, ktorý znie: "zamestnanci s výnimkou zamestnancov zaradených do funkcie upratovačka, nesmú vykonávať podnikateľskú činnosť.. "

- že pri nástupe do zamestnania dňa 6. 9. 1995 predložil "čestné vyhlásenie", v ktorom čestne vyhlásil, že si je vedomý toho, že v zmysle Zákonníka práce podnikateľskú činnosť môže vykonávať len s predchádzajúcim súhlasom zamestnávateľa. Písomný súhlas na vykonávanie podnikateľskej činnosti nežiadal, na základe čoho mu podľa § 7 ods. 3 nariadenia vlády číslo 249/1992Zb. odporca vyplácal tarifný plat zvýšený od 25 %,

- že zavádzaním odporcu a neuvedením a neoznámením pravdivých údajov prevzal od neho neoprávnené vo svojom plate od 17. 12. 1997 do 31. 10. 2000 sumu 3 100,84 euro, čo odporca považuje tiež za porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom; a v tejto výške neoprávnené prevzatej sumy mu mal spôsobiť škodu.

Tieto dôvody uvedené v okamžitom skončení pracovného pomeru sa nezakladajú na pravde, čo bolo potvrdené rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 22. 9. 2008, spisovej značky 7C 11/2007.

Na základe takéhoto konania odporcu došlo jednoznačne k neoprávnenému zásahu do zákonom chránených osobnostných práv navrhovateľa - do jeho cti a dôstojnosti a tieto sú spôsobilé privodiť mu ujmu, čo sa prejavilo reakciami v rodinnom, pracovnom, odbornom a inom prostredí; v súkromnej sfére, sfére spoločenskej, občianskej a profesionálnej. Došlo k

3

17Cpr/2/2012

narušeniu dovtedy harmonického rodinného prostredia čo sa prejavilo najmä tak, že sa zhoršil vzťah navrhovateľa s jeho manželkou a deťmi, členovia jeho rodiny stratili k navrhovateľovi úctu a dôveru s tým, že keď bol schopný klamať a zavádzať svojho zamestnávateľa, bude schopný klamať a zavádzať aj svoju rodinu. Po skončení pracovného pomeru sa snažil zamestnať u viacerých zamestnávateľov, veľmi dlho sa mu žiadnu prácu adekvátnu jeho schopnostiam vedomostiam a skúsenostiam nepodarilo získať, čo bolo spôsobené práve spôsobom skončenia pracovného pomeru. Každý potencionálny zamestnávateľ po oboznámení sa s obsahom tejto listiny reagoval tak, že navrhovateľa neprijal do zamestnania. Navrhovateľ sa napokon zamestnal až po približne desiatich mesiacoch. Ako dlhoročný vysokoškolský pedagóg mal kolegov a priateľov v odborných kruhoch. Pretože do týchto kruhov prenikli informácie o dôvode skončenia pracovného pomeru reagovali jeho kolegovia tak, že sa mu začali vyhýbať, odmietali sa s ním rozprávať a vytesnili ho z odborných kruhov aj zo svojho kolektívu. Skutočnosť, že sa navrhovateľ stal nezamestnaným sa nedalo nijako "ukryť" pred susedmi, známymi, ktorí sa dozvedeli o obsahu listiny o okamžitom skončení pracovného pomeru. Reakciu

týchto ľudí boli posmešky, uštipačné poznámky, narážky smerujúce na osobu navrhovateľa. Navrhovateľ sa takýmto správaním cítil ponížený a potupený. Vzniknutú traumu pociťuje ako neodstrániteľnú. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa preto domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože neoprávneným intenzívnym zásahom do jeho čiastkových práv: do cti a vážnosti, dôstojnosti, súkromného života, vnútorného myšlienkového a citového života, vo sférach spoločenskej, občianskej a profesionálnej, bola navrhovateľovi spôsobená ujma v značnej miere, finančné zadosťučinenie žiadal priznať vo výške 30 000 euro.

Odporca s návrhom nesúhlasil, vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 9. 5. 2012 konštatoval, že navrhovateľ podal na Okresný súd Bratislava II dňa 10. 1. 2001 žalobu o určenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru a náhrady mzdy a v tomto konaní odporca vzájomným návrhom uplatnil voči navrhovateľovi vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 100,84 euro. V tomto konaní pred Okresným súdom Bratislava II boli vydané 2 uznesenia pod sp. zn. 16C 4/2001:

- uznesenie, ktorým súd konanie zastavil vo veci určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy podľa § 96 O. s. p.,

- uznesenie zo dňa 3. 12. 2003, ktorým súd schválil zmier, na základe ktorého sa navrhovateľ zaviazal zaplatiť odporcovi sumu 3 100,84 euro z titulu bezdôvodného obohatenia.

Sumu 3 100,84 euro navrhovateľ zaplatil odporcovi dňa 17. 5. 2007. Dňa 14. 11. 2006 podal navrhovateľ na Okresný súd Bratislava II návrh na zrušenie súdneho zmiernu, ktoré konanie bolo vedené pod spisovou značkou 7C 11/2007. Rozsudkom zo dňa 22. 9. 2008 rozhodol súd tak, že zrušil uznesenie, ktorým bol zmier schválený. Tento rozsudok nadobudol v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave právoplatnosť dňa 24. 2. 2010. Tým že súd zrušil uznesenie o schválení súdneho zmiernu nebola odporcovi uložená povinnosť vrátiť navrhovateľovi sumu 3 100,84 euro. Ak bolo uznesenie o schválení zmiernu zrušené právoplatným rozhodnutím, nastala situácia, že o vzájomnom návrhu uplatnenom v konaní vedenom pod spisovou značkou 16C 4/01 nebolo do dnešného dňa právoplatne rozhodnuté. Podľa názoru odporcu bol návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia podaný predčasne. Odporca zároveň vzniesol námietku premlčania.

4

17Cpr/2/2012

Nárok navrhovateľa v časti o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch považoval odporca za nedôvodný. Bol toho názoru, že k okamžitému skončeniu pracovného pomeru došlo v súlade so zákonom, pretože navrhovateľ v čase okamžitého skončenia pracovného pomeru bol konateľom obchodnej spoločnosti Direct Magura s.r.o.. Poukazujúc na ustanovenie § 73 ods. 3 Zákonníka práce v znení účinnom ku dňu okamžitého skončenia pracovného pomeru, zamestnanci uvedení v odseku 2, t.j. aj zamestnanci Najvyššieho kontrolného úradu SR, nesmú byť členmi riadiacich alebo kontrolných orgánov právnických osôb prevádzkujúcich podnikateľskú činnosť. Z výpisu z obchodného registra vyplýva, že navrhovateľ bol a dodnes je konateľom spoločnosti a konateľ spoločnosti je riadiacim orgánom, teda porušil zákaz uložený v § 73ods. 3 Zákonníka práce, preto okamžité skončenie pracovného pomeru bolo dané v súlade so zákonom. Vzhľadom na to, že navrhovateľ zoberal späť žalobu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, a konanie bolo zastavené uznesením súdu č.k. 16C 4/2001 - 135 platí, že okamžité skončenie pracovného pomeru je platné. Navrhovateľ sa preto nemôže domáhať zaplataenia nemajetkovej ujmy z dôvodu protiprávneho postupu odporcu, pretože odporca postupoval v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľ sa nedomohol určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru súdom.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, jeho splnomocneného zástupcu, splnomocnenej zástupkyne odporcu, oboznámil sa s obsahom rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 7C 11/2007 zo dňa 22. 9. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení za rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9 CO 316/2008 zo dňa 19. 11. 2009, okamžitým skončením pracovného pomeru zo dňa 8. 11. 2000, obsahom spisu tunajšieho súdu spisovej značky 16C 4/2001, 50C 97/2012, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ bol zamestnancom odporcu, ktorý s ním skončil pracovný pomer okamžite podľa § 53 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce listom zo dňa 8. 11. 2000 pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny, ktorého sa mal navrhovateľ dopustiť tým, že:

- vykonával a vykonáva podnikateľskú činnosť napriek tomu, že ustanovenie § 10 ods. 2 Zákona číslo 39/1993 Z.z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky mu ako zamestnancovi tohto úradu vo funkcii kontrolóra takúto činnosť vykonávať zakazuje,
- že zároveň tiež porušil ustanovenie § 73 ods. 4 Zákonníka práce, ktoré uvádza, že podnikateľskú činnosť môže zamestnanec vykonávať len s predchádzajúcim písomným súhlasom zamestnávateľa,
- že porušil bod 3 článku 6 pracovného poriadku NKÚ SR, ktorý znie: "zamestnanci s výnimkou zamestnancov zaradených do funkcie upratovačka, nesmú vykonávať podnikateľskú činnosť.. "
- že pri nástupe do zamestnania dňa 6. 9. 1995 predložil "čestné vyhlásenia", v ktorom čestne vyhlásil, že si je vedomý toho, že v zmysle Zákonníka práce podnikateľskú činnosť môže vykonávať len s predchádzajúcim súhlasom zamestnávateľa. Písomný súhlas na vykonávanie podnikateľskej činnosti nežiadal, na základe čoho mu podľa § 7 ods. 3 nariadenia vlády číslo 249/1992 Zb. odporca vyplácal tarifný plat zvýšený od 25 %,

5

17Cpr/2/2012

- že zavádzaním odporcu a neuvedením a neoznámením pravdivých údajov prevzal od neho neoprávnene vo svojom plate od 17. 12. 1997 do 31. 10. 2000 sumu 3 100,84 euro, čo odporca považuje tiež za porušenie pracovnej disciplíny zvlášť hrubým spôsobom; a v tejto výške neoprávnene prevzatej sumy mu mal spôsobiť škodu.

Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava II, sp. zn. 16C 4/2001 sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy. Odporca si v tomto konaní zároveň vzájomným návrhom uplatnil voči navrhovateľovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 100,84 euro. Z dôvodu späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľa súd uznesením zo dňa 3. 12. 2003 číslo konania 16C 4/01 - 135 konanie vo veci určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy zastavil. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 6. 2004. Vo veci vzájomného návrhu odporcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd uznesením zo dňa 3. 12. 2003, č.k. 16C 4/01 - 133 schválil zmier uzavretý účastníkmi konania, v zmysle ktorého sa navrhovateľ zaviazal zaplatiť 3 100,84 euro odporcovi, pričom splácanie dlžnej sumy bolo povolené v pravidelných mesačných splátkach pod stratou výhody splátok. Uzneseniu o schválení súdneho zmiere nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 1. 2004.

Návrhom podaným na Okresný súd Bratislava II dňa 14. 11. 2006, ktoré konanie bolo vedené pod sp. zn. 7C 11/2007 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zrušil uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 3. 12. 2003, č.k. 16C 4/01 - 133, ktorým bol schválený zmier. Podľa navrhovateľa na vyplácanie príplatku za nepodnikanie mal právny nárok, keďže to, že bol spoločníkom v dvoch obchodných spoločnostiach a konateľom v jednej, nemožno považovať za podnikateľskú činnosť podľa § 2 Obchodného zákonníka a Živnostenského zákona.

Rozsudkom zo dňa 22. 9. 2008 súd návrhu navrhovateľa vyhovel a zrušil uznesenie tunajšieho súdu zo dňa 3. 12. 2003, číslo konania 16C 4/01 - 133, ktorým bol schválený súdny zmier, ktorým sa navrhovateľ zaviazal zaplatiť odporcovi sumu 3 100,84 euro. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že samotná účasť navrhovateľa ako spoločníka v obchodných spoločnostiach s ručením obmedzeným nie je vykonávaním jeho vlastnej podnikateľskej činnosti, pretože nespĺňa charakteristické znaky podnikania v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale je len určitou formou dispozície s vlastným majetkom oprávňujúcu ho podieľať sa na výkone práv a povinností vyplývajúcich z jeho kapitálovej účasti v spoločnosti (R 36/2002). Samotná účasť navrhovateľa ako spoločníka v obchodných spoločnostiach s ručením obmedzeným nie je vykonávaním jeho vlastnej podnikateľskej činnosti, pretože nespĺňa charakteristické znaky podnikania v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale je len

určitou formou dispozície s vlastným majetkom oprávňujúcu ho podieľať sa na výkone práv a povinností vyplývajúcich z jeho kapitálovej účasti v spoločnosti (R 47/2005). Ani to, že niekto vykonáva funkciu štatutárneho orgánu - konateľa obchodnej spoločnosti, neznamená, že vykonáva podnikateľskú činnosť, nakoľko základným pojmovým znakom podnikania je aj to, že ide o činnosť, ktorá je vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Konateľ obchodnej spoločnosti pritom nekoná ani vo vlastnom mene, ani na vlastnú zodpovednosť. Tým, že navrhovateľ bol konateľom obchodnej spoločnosti, porušil síce ustanovenie § 73 ods. 3 Zákonníka práce (bol členom riadiaceho orgánu právnickej osoby prevádzkujúcej podnikateľskú činnosť), avšak neporušil ustanovenie § 73 ods. 4 Zákonníka práce, na splnenie ktorého je práve viazané vyplácanie 25 % zvýšenia tarifného platu podľa § 7 ods. 3 nariadenia vlády číslo 249/92 Zb. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 19. 11. 2009, č.k. 9 CO 316/2008 - 54 rozsudok súdu prvého

6

17Cpr/2/2012

stupňa potvrdil. Rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 7 C 11/2007 tak nadobudol právoplatnosť dňom 29. 2. 2010.

V konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. 16C 4/2001, po zrušení súdneho zmierného rozhodnutia nebolo právoplatne rozhodnuté o vzájomnom návrhu odporcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 100,84 euro, preto sa podaním zo dňa 12. 9. 2012 navrhovateľ domáhal pokračovania v súdnom konaní 16C 4/2001. Nakoľko zákonný sudca, ktorý pôvodne rozhodoval vo veci vedenej pod sp. zn. 16C 4/2001 už na Okresnom súde Bratislava II nepôsobí, bola vec prostredníctvom elektronickej podateľne súdu zapísaná ako nový návrh pod sp. zn. 50C 97/2012. Z obsahu tohto spisu súd zistil, že uznesením zo dňa 15. 5. 2013 bolo konanie o vzájomnom návrhu NKÚ SR o zaplatenie 3 100,84 euro zastavené podľa § 96 O. s. p. z dôvodu, že vzájomný návrh vzal odporca v celom rozsahu späť a konanie žiadal zastaviť, pretože navrhovateľ už odporcovi sumu 3 100,84 euro zaplatil.

Poukazujúc na skutkový stav a závery súdnych konaní, ktoré doposiaľ prebehli, dospel súd k záveru, že nárok navrhovateľa v časti o zaplatenie 3 100,84 euro je dôvodný. Zaplatenia sumy 3 100,84 euro sa odporca v pôvodnom konaní 16C 4/2001 domáhal z dôvodu, že navrhovateľ, ako zamestnanec rozpočtovej organizácie neoprávnene prevzal príplatok k tarifnému platu vo výške 25 % z platovej tarify podľa vtedy platných právnych predpisov za to, že nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť a to v období od 17. 12. 1997 do 31. 10. 2000. V konaní vedenom pred tunajším súdom pod spisovou značkou 7C 11/2007 súd zrušil uznesenie ktorým bol v konaní 16C 4/2001 schválený súdny mier, ktorým sa navrhovateľ zaviazal zaplatiť odporcovi neoprávnene prevzatú mzdu zvýšenú o 25 % v celkovej sume 3 100,84 euro. V konaní bolo zistené, že bol v obchodnom registri zapísaný ako spoločník v dvoch obchodných spoločnostiach a konateľ v jednej obchodnej spoločnosti, čo však bez ďalšieho nemožno považovať za výkon podnikania, ale formu dispozície s vlastným majetkom.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bezprávneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že navrhovateľ na základe pôvodného zmierného rozhodnutia vyplatil odporcovi sumu 3 100,84 euro. Sumu splácal v mesačných splátkach, pričom posledná splátka bola uhradená dňa 17. 5. 2007. Napokon z uvedeného dôvodu vzal odporca svoj vzájomný návrh v konaní 50C 97/2012 (pôvodne 16 C 4/2001) späť. Ak navrhovateľ odporcovi plnil na základe schváleného zmierného rozhodnutia, ktorý bol neskôr zrušený rozhodnutím súdu, plnil z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol preto je odporca povinný túto sumu navrhovateľovi vrátiť.

Odporca v konaní vzniesol však námietku premlčania. Mal zato, že premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako plnenia poskytnutého na základe právoplatného súdneho rozhodnutia (schváleného zmierného), ktoré bolo neskôr zrušené rozhodnutím súdu, začala plynúť až právoplatnosťou

nového rozhodnutia vydaného vo veci samej o tomto plnení. Premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého tým, že

7

17Cpr/2/2012

pôvodný rozsudok, na základe ktorého sa plnilo, bol po zrušujúcom rozhodnutí nahradený novým rozsudkom, začína plynúť jeho vyhlásením. Doručenie zrušujúceho rozhodnutia súdu teda nie je tým okamihom, ktorým dochádza k získaniu bezdôvodného obohatenia a preto nemožno od neho počítať plynutie premlčacej doby (uznesenie NS SR sp. zn. 5MCdo17/2009). Odporca poukázal nato, že v spore o zaplatenie sumy 3 100, 84 euro nebolo rozhodnuté vo veci samej, pretože odporca svoj vzájomný návrh vzal späť. Ak konanie bolo podľa § 96 O. s. p. zastavené, premlčacia doba podľa názoru odporcu začala plynúť odo dňa, keď sa navrhovateľ o bezdôvodnom obohatení dozvedel, čo bolo najneskôr dňa 4. 11. 2006, keď podal návrh na zrušenie uznesenia o schválení súdneho zmieru.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Aj v tomto prípade by nárok navrhovateľa bol premlčaný, nakoľko si svoj nárok neuplatnil v trojročnej premlčacej dobe to do troch rokov od skončenia pracovného pomeru.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr než zabezpečená pohľadávka

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Napriek tomu, že odporca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23. 11. 2011 sp. zn. 5 M Cdo 17/2009, podľa ktorého a začína plynúť premlčacia doba až právoplatnosťou nového rozhodnutia vydaného vo veci samej, je v prejednávanej veci situácia taká, že vo veci samej (v konaní 50C 97/2012, pôvodne 16C 4/2001) nebolo rozhodnuté vo veci samej ale konanie bolo pre späťvzatie zastavené podľa § 96 O. s. p., čo však podľa názoru súdu nemôže pôsobiť v neprospech navrhovateľa pokiaľ sa týka počítania plynutia premlčacej doby. Tak ako sa v uznesení Najvyššieho súdu SR uvádza, premlčacia doba v takomto prípade mala začať plynúť až právoplatnosťou nového rozhodnutia vo veci samej, teda nie dorúčením zrušujúceho rozhodnutia. Odporca mal zato, že v tomto prípade je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby počítať odo dňa, kedy sa navrhovateľ o bezdôvodnom obohatení dozvedel, čo bolo dňa 4. 11. 2006, keď podal návrh na zrušenie zmieru. Súd sa s týmto právnym názorom odporcu nestotožňuje. Podľa názoru súdu to, že v pôvodnom konaní nebolo rozhodnuté vo veci samej nemôže byť v neprospech navrhovateľa, pretože navrhovateľ výsledok konania o vydanie bezdôvodného obohatenia nemohol ovplyvniť, keď odporca (navrhovateľ vzájomného návrhu v konaní 16C s 4/2001) vzal svoj návrh späť. Podľa názoru súdu nemožno počítať premlčaciu dobu odo dňa 14. 11. 2006 kedy

8

17Cpr/2/2012

navrhovateľ podal návrh na zrušenie zmiery pretože o tom, že na strane odporcu skutočne došlo k bezdôvodnému obohateniu sa mohol dozvedieť najskôr právoplatnosťou rozsudku, ktorým bolo uznesenie o schválení zmiery zrušené, čo nastalo dňa 29. 2. 2010. Ak navrhovateľ návrh na súd podal dňa 9. 2. 2012 bol podaný návrh v zákonnej dvojiročnej premlčacej dobe, preto návrhu navrhovateľa vyhovel. Zároveň zaviazal odporcu povinnosťou zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 3 vl. nar. 87/1995 Z.z.

V časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka je súd toho názoru že návrh v tejto časti je nedôvodný. Nárok navrhovateľ zdôvodňuje tým, že okamžité skončenie pracovného pomeru zo dňa 8. 11. 2000 bolo navrhovateľovi dané nedôvodne, že okolnosti v ňom uvedené sú nepravdivé a teda dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru nebol daný. Platnosť okamžitého skončenie pracovného pomeru síce navrhovateľ pôvodne napadol neplatnosťou, avšak toto konanie bolo zastavené podľa § 96 O. s. p. Vzhľadom na to že doposiaľ nebola vyslovená neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu a súd v konaní o ochranu osobnosti si nemôže ako prejudiciálnu vyriešiť otázku platnosti alebo neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, nebol daný základ na uplatnenie si nároku podľa § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka. V tejto časti nárok navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak že vzhľadom na čiastočný úspech navrhovateľa žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľ bol v konaní od súdneho poplatku oslobodený podľa § 138 O. s. p. uznesením súdu zo dňa 18.04.2012. Odporca je podľa § 4 ods. 2 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších zmien od súdnych poplatkov oslobodený, preto trovy konania znáša štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

9

17Cpr/2/2012

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 205a ods. 1 O. s. p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nim preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 205a ods. 2 O. s. p. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa odseku 120 ods. 2 o. s. p.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.